

CRUCIS MYSTERIUM
FESTIVITAS INVENTIONIS, ET EXALTATIONIS S. CRUCIS.
MONITUM.

Nemini videatur mirum, Crucem a nobis inter JESU CHRISTI Mysteria recenseri. Hac enim in re secuti sumus Ecclesie sententiam, que non solum hoc illi nomen tribuit, sed duas festivitates, alteram quidem, non inventa fuit a Santa Helena, alteram vero cum de Perside relata ab Heracleo Imperatore prolata fuit in Calvariam; quarum priorem Crucis Inventionem, posteriorem vero Exaltationem vocat Ecclesia.

PARAGRAPHUS PRIMUS.

Multiplex Sermonum hujus argumenti Synopsis.

1. **C**um Sanctus Paulus doceat, omnem JESU CHRISTI gloriam in Cruce positam esse, & ideo illum a Deo exaltatum fuisse, eique Nomen inditum præ omnibus nominibus præstantissimum: Factus obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis; propter quod & Deus exaltavit illum, & dicitur illi Nomen, quod est super omne Nomen; (ad Philipp. 2.) curaque videmus Crucem olim adeo contumeliosam, modo positam esse in templis, & super aras, factamque objectum cultus, & venerationis Cæli, & terræ: mihi videor ad illius elogium celebrandum, & aliquid pro virili parte conferendum, ut in honore habeatur hac die, quam in illius celebritatem consecravit Ecclesia, non posse aliud acrius, & accommodatius huic solemnitati argumentum deligere, quam proponere ostendendum primo quidem Gloriam, quam Crux Salvatori procuravit, qui in ea mortem subit propter hominum salutem; secundo autem vicissim hunc Deum hominem effecisse gloriosam Crucem hanc, quæ infamis erat, & maledicta, antequam ille huic affigeretur; ita ut si Patres, atque Doctores testantur non desse aliquam speciem communicationis idiomatum inter Crucem, ac Filium Dei, per quam quidquid alterius proprium est, alteri tribuatur, propter arctissimum nexum, qui inter utrumque invenitur; ergo propter eandem causam dicere possum, inventi etiam gloriæ communicationem. Crux gloriosum reddidit Salvatore, efficiens, ut Cælum ac terra illum cognoscere, qualis erat: Salvator vero gloriosam reddidit Crucem efficiens, ut illam Cælum, atque terra veneraretur. Hæc est hujus Sermonis partitiō, atque argumentum.

nonne efficit, ut talis haberetur in universo Mundo per Apostolorum prædicationem? Et sanctus Paulus nonne acceptam refert Ethnorum conversionem virtuti Crucis, quæ delevit idola, effecitque, ut J. C. crucifixus adoraretur? 2. Fecit ut cognosceretur illius meritum, virtus Sanguinis & mortis ejus: quoniam Crux erat supplicium delectum, & institutum a Deo propter hominum salutem, atque ut divinæ justitiæ satisficeret. 3. Fecit, ut cognosceretur humani generis liberator; ille, qui nobis Cælum aperuit, & nos ab inferno liberavit, Mediator noster, qui nos Patri suo reconciliavit; Victor, qui de peccato, morte, ac sathana triumphavit, & nobis medium reliquit, quo vinceremus omnes nostræ salutis inimicos per virtutem Crucis ejusdem, cum qua ille prior eos debellavit. Hæc totidem sunt elogia, & gloriosi tituli, quos Salvator sibi per Crucem comparavit.

II.

fuerat cautio pro illis, quapropter mirum esse non debet, si in Cruce supplicio tanta videatur severitas; sed simul bonitatis suæ adinventum est, quod per magnitudinem tormentorum, quæ ibi sustinet pro hominibus Unigenitus Filius suus, illius ostendere voluit amoris magnitudinem, quo illos complectebatur. Justitia Dei efficit, ut Filius suus in Cruce, tamquam in Tribunali suo prodeat ad puniendam in persona ejus peccata omnium mortalium: bonitas, & misericordia immolat Filium suum tamquam in Ara, ut pro peccatis eorum satisfaciat, ita ut in Cruce spectare possimus, i. tamquam Tribunal justitiæ Dei, ubi damnabit peccatum hominum in Persona Filii sui, quod ut sanctus Cyprianus inquit, nobis prodesse potest, ut intelligamus peccatorum nostrorum magnitudinem, & ex iudicio Dei, quod nobis iudicium ferendum sit, percipiamus.

III.

2. Considerare debemus Crucem non solum tamquam Aram bonitatis suæ, sed Aram Mundi totius, sanctus Leo inquit, ubi oblatum est Sacrificium ad hęcendam justitiæ hanc, & obtinendam veniam peccatorum nostrorum. Hæc est partitiō Bironi in hoc argumento.

In Hymno Passionis.

1. Quamvis non instituisse Ecclesia sollempnem festivitatem, neque diem consecrasset in honorem Crucis: interest nostræ, & grati animi nostri esset officium in æternum memoriam ejus recolare: itaque quin immero in magnifica pompa, eximisque miraculis, quæ occasione præbuerunt celebrandi exaltationem illius, postquam de Perforum manibus recepta fuit, & in morem triumphi Jerosolymam reportata; mens dumtaxat mihi est vos excitandi ad ei cultum præstandum, qui debetur ipsi per considerationem felicitatis, quæ illi contigit, factæ nostræ salutis instrumentum; describendo victorias, quas homo-Deus per illam reportavit de Mundo, de peccato, & de omnibus inferni potentatibus, quandoquidem, ut nostis, ipse Mundum non redemit, nisi pretio Sanguinis, quem effudit in Cruce; unde sequitur hanc cum ipso arctam adeo unionem contraxisse, ut huic eidem Cruci referatur acceptum opus salutis nostræ, expiatio criminum nostrorum, & causa beatitudinis nostræ, quamvis nonnisi ejus instrumentum extiterit; quod tamen separandum non est ab illo, qui eodem ad magnum hoc opus usus est; quod efficit, ut Crux non solum magnum sit Mysterium, quemadmodum, canit Ecclesia, Fulget Crucis Mysterium, sed etiam maxime admirabile omnium Mysteriorum nostræ Religionis, quod probandum mihi propono in duabus propositionibus, quæ æque ad docendum appositæ sunt, & Ecclesiæ consilio conformes: Videlicet 1. Crucem operatam fuisse Mundi salutem; 2. Et Crucem hanc esse Mundi condemnationem.

IV.

1. Infinita requirebatur satisfactio, ut divina placaretur justitia, & persolveretur immensum debitum quod per peccatum conflasseramus. Per Crucem Filii Dei rigoroze huic satisfacit justitia: nam licuisset illi per aliam quamlibet actionem, & leviori sumpto satisfacere, uti omnis docet Theologia; tamen Crux medium erat præscriptum, & acceptum a Patre tamquam maxime congruum, & efficax.

In Officio Ecclesie.

& per Crucem ipsam Deus illum effecit gloriosum: Propter quod Deus exaltavit illum, & donavit illi nomen, quod est super omne nomen, ut in nomine JESU omne genuflectatur, &c.

VI.

2. Arbitrabatur futurum ut nemo sequeretur doctrinam ejus, & veritates, quas ille docuerat, quod timebant tamquam Synagoga suæ, fideique pernicem; & per Crucem prædicata fuit omnibus nationibus nova lex, & Christiana Religio, quam universus terrarum orbis recepit, & amplexus est.

VII.

3. Timebant, ut si pro Messia, & Rege Israel haberetur, Respublica, & natio sua a Romanis everteretur; & in penam injusti hujus supplicii, quo affecerunt hunc hominem-Deum, res eorum publica fuit eversa, & natio omnis dissipata, & facta omnium gentium odium, atque opprobrium.

1. Crux, quæ principium est veræ gloriæ Salvatoris, illum tamen dedecore affecerat in mente Judæorum, quibus scandalum fuerat: Judæis scandalum. Considerabant maxime gloriosa vitæ ipsius miracula, per hoc infame supplicium, & conciliare non poterant exitum adeo turpem cum gloria admirabilium actionum, quæ præcesserant. . . . Ethnici vero ex parte alia respiciebant Dei crucifixionem tamquam stultitiam & ex omnibus monstris Religionibus, quas sibi effuxerat idololatria, eam solem rejecerat, quæ colit Deum in Cruce mortuum: sed hodierna die admiramur.

2. Postquam admirati fumus scandalum Crucis digne reparatum per ea magnalia, quæ continent; considerare possumus in apparenti stultitia Crucis ejusdem admirabiles inventiones divinæ Sapientiæ, quales sunt, hoc pacto satisfacisse severitati justitiæ suæ, ac studiis suæ misericordiæ: reparasse omnia hominis jura, eumque restitutum in statu meliori, quam esset ante calamitatem; ac tandem in Cruce sua dedisse nobis exempla omnium virtutum, & media ad æternam perveniendi felicitatem.

Constitutum jam fuit a nobis hoc principium, de Crucis Salvatoris dici posse, quiddam dici potest de ipso Salvatore in iis, quæ ad hominum salutem pertinent, propter arctam unionem, quam habuit cum hoc homine-Deo; quapropter assumi potest pro argumento, & partitione Sermonis habendi in hujus diei festi celebritate:

1. Ideoque esse debere objectum amoris nostri. Hoc est compendium earum rerum omnium, quæ solidiora possunt asserri; cum enim Religio tota redigatur ad cultum, & amorem; hoc est, duplici verbo dicere, quod fufus in sermone explicandum est.

2. Ideoque esse debere objectum amoris nostri. Hoc est compendium earum rerum omnium, quæ solidiora possunt asserri; cum enim Religio tota redigatur ad cultum, & amorem; hoc est, duplici verbo dicere, quod fufus in sermone explicandum est.

D. 2. quod

Elevatis figuris in nationibus. Isaia 5. Expollens principatus, & pessimatus: evaduxit confiderent...

Crux in veteri Testamento representatur sub variis figuris

In veteri Testamento invenimus tot figuras, vestigia, & similitudines Crucis, ut ubique inveniri videantur...

Divina fecit Providentia, ut homo quidam, qui Simon Cyrenaeus vocabatur, repertus fuerit, qui Saluatoris Crucem gestaret, qua ille opprimebatur...

Lignum quod aquas amaris maris convertit in dulces figura est sacra signi Crucis; multoque magis si consideretur natura, & effectus ligni...

suave nobis efficit, quiquid amarum videbatur; ac facit, ut pacem, gaudiumque inveniamus in humi obedientia...

Figura Tau respondet Cruci J. C. cuiusque figura est.

Ecclesiae inimici sunt immobilis tanquam lapides, dum Filii Domini suum cursum perficiunt. Fiant immobilis tanquam lapides...

Polit. figuris fit. Prophetias confilio, ubi Crucem invenio, & Crucem impugnantem demones, de Mundo victicrem, de inferno triumphum referentem...

Applicationes quorundam Scripturae locorum huius argumentis. Paterfamilias per Sanguinem Crucis eius, hinc qua in terra...

Per Crucem J. C. omnia reconciliantur. ubi

Manus Moyses in forma Crucis de cubitate figurata. Crux dicitur Amalec.

Exemplum Simonis Cyrenaei, qui invenit gestat Crucem Saluatoris.

Prophetia, qua Crucem respiciunt.

ubi consummavit omnia per oblationem corporis sui. Principum Ecclesiae ab ipsa Cruce desinitur: ibi JESUS emgenit...

Haec scilicet, qua veteris homo noster simul crucifixus est, ut destrueretur corpus peccati, & ultra non servitum peccato...

Dilectus quod adversus nos necesse est Chrysostrum dixerit, quod erat contrarium nobis, & ipsum vult de medio, effugit illud Crucem...

Arbor decora, & fulgida. Arbor pretiosa, & resurgens, & Sanguine Regis Magni purpurata, inter omnes arbores electa...

Crucis etiam hinc est significatio, quia in illa cruce JESUS CHRISTUS crucifixus est...

Quae die Crucis in iudicio parabuntur, qui illam sibi in ludibrium verterunt, & qui tantquam stultitiam judicaverunt, Haeretici, qui illam evertunt...

Empti enim estis pretio magno. Ad Corinth. 6. Et quomodo addit S. Petrus, non estis empti auro, vel argento. Bona haec corruptibilia nimis modici erant pretii ad animam salvam faciendam...

Crux est pretium redemptionis nostrae.

Dilectus qui intelligit. Psalm. 18. Quis novit quid sit peccatum? Ego ipse novi, Deus meus. Cum me docet fides, illud a te puniri flammam aeternitatis...

Per Crucem de peccati gravitate iudicium ferri potest, & quaevisque divinam laetam maiestatem.

Nunc autem & flens deo, inimicus Crucis CHRISTI, & ad Philipp. 3. En quid dicitur elicuit ex oculis Apostoli inueneri in Fidelium numero non desse Crucis inimicos...

Plurimum sunt Christiani inimici Crucis Christi.

Tunc parabit signum Filii hominis. Matth. 24. Cum apparebit Crux, tunc eius inimici pro terrore contabescunt; Infideles, qui illam sibi in ludibrium verterunt...

Qua die Crucis in iudicio parabuntur, qui illam sibi in ludibrium verterunt, & qui tantquam stultitiam judicaverunt...

